

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКСЦЕНТРИКА

Спеціальність	026 Сценічне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Освітньо-професійна програма	Сценічне мистецтво («Акторське мистецтво драматичного театру і кіно», «Акторське мистецтво театру ляльок», Сценічне мистецтво «Режисура драматичного театру», «Режисура театру ляльок»)	
Курс	3	
Семестр	5	
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)	120 годин / 4 кредити ЄКТС	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Вибіркова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Шевченко Анастасія Ігорівна
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	–
	Посада	Старша викладачка кафедри майстерності актора та режисури драматичного театру
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Shevchenko.pdf Anastasiia14021987@gmail.com
Анотація	<p>Ексцентрика (від лат. excentrikus – поза центром) – художній прийом загострено-комедійного зображення дійсності, полягає в спеціальному порушенні логіки, послідовності та взаємозв'язку між подіями, що зображуються, та в алогічній, з точки зору загальноприйнятних норм, поведінці персонажу. В результаті явища постають ніби посунутими зі звичних «зручних» позицій та отримують несподіване переосмислення.</p> <p>Ексцентрика як прийом може проявлятися в різноманітних видах мистецтва – як-то музична ексцентрика, лялькова ексцентрика, циркова ексцентрика (розповсюджена у клоунаді), пластична ексцентрика, ексцентричне жонглювання, ексцентрична пантоміма тощо.</p> <p>Ексцентриці притаманні гумор, сатира, жарт, буфонада. Тому ексцентричні номери, окрім своїх інших якостей, мають</p>	

	<p>викликати сміх у глядачів. Але це не означає, що мовою ексцентрики не можна підіймати важливих, навіть трагічних тем. Наприклад, фільм «Великий диктатор» Чарлі Чапліна. Ексцентрика використовується у численних естрадних та циркових номерах, театральних виставах, фільмах. Вивчення та розуміння різноманітних видів ексцентрики суттєво збагачує творчий арсенал сучасного актора.</p> <p>https://youtu.be/FN6Q6QhkYP4</p>
Мета дисципліни	<p>Опанування здобувачем різних форм ексцентрики; надання загального поняття про ексцентрику, внутрішні і зовнішні фактори її розвитку; ознайомити студентів з основними елементами ексцентричної акробатики, головними художньо-творчими методами ексцентрики, сучасним її станом в Україні та світі; допомога у свідомому підході до розвитку власного акторського інструментарію, до оволодіння різними видами ексцентрики (пластична, музична, лялькова, циркова та інші) і принципами їх застосування через тренінгові вправи; використання ексцентрики у сценічній практиці актора при подальшій роботі над роллю у виставі або у концертному номері.</p>
По закінченні вивчення вибіркової дисципліни здобувач буде	<p>знати: об'єкт, предмет, структуру, історію виникнення та розвитку жанру «ексцентрика» (ексцентрична акробатика, циркова ексцентрика, музична ексцентрика тощо); назви і техніку виконання базових вправ та трюків. зміст, принципи та методи роботи різних театральних шкіл та напрямків ексцентрики; контекст сучасного мистецького процесу.</p> <p>уміти: вільно володіти елементами акробатики, гімнастики; трюкової ексцентричної пластики; оперувати всім комплексом отриманих знань; самостійно і творчо придумувати власні елементи, трюки та композиції; застосовувати отримані навички в етюдах, виставах та інших формах сценічної творчості.</p>
Зміст навчальної дисципліни	<p><i>Тема 1.</i> Пластично-тренувальний комплекс вправ. <i>Тема 2.</i> Акробатичні, гімнастичні комплекси. <i>Тема 3.</i> Трюкова ексцентрична пластика. <i>Тема 4.</i> Техніка виконання парних та групових трюків (за можливістю). <i>Тема 5.</i> Ексцентрична акробатика. <i>Тема 6.</i> Засвоєння ускладнених індивідуальних та парних трюків. <i>Тема 7.</i> Основи музичної та циркової ексцентрики. <i>Тема 8.</i> Етюди в жанрі ексцентрики.</p>
Види занять	Практичні, самостійна робота
Методи навчання	Словесний метод (дискусія, співбесіда); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні); самостійна робота (розв'язання завдань).
Форми та методи оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та

	<p>семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль: виконання індивідуальних творчих завдань.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль: диференційований залік.</p> <p>Оцінювання здійснюється за накопичувальною системою за результатами поточного контролю.</p> <p>Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p>
<p>Особливості та політики дисципліни</p>	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як група в Telegram. На першому занятті з дисципліни викладач доєднує здобувачів до груп.</p> <p>Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування (в т.ч. і з використанням гаджетів) під час поточного та підсумкового контролю заборонено).</p> <p>В університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p>Абрамович, О. О., & Кудренко, А. А. (2019). Сценічна пластика в контексті сучасного акторського мистецтва. <i>Молодий вчений</i>, 9(1), 133-136.</p> <p>Бельський, С. О. (2012). Сценічний рух – основа органічної поведінки актора. <i>Культура України</i>, 39, 213-222.</p> <p>Грін'є, Т. (2016). Музична ексцентрика на естраді в епоху глобалізації. <i>Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого</i>, 18, 143-149.</p> <p>Гур'єва, О. П. (2009). <i>Витоки виникнення основних жанрів циркового мистецтва</i>. Рената.</p> <p>Десятник, Г. О., & Лимар, Л. Д. (2020). Основи акторської майстерності в екранній творчості. <i>Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка</i>.</p> <p>Елькіс, Г. Я. (1986). <i>Про пластичний тренаж актора</i>. Мистецтво.</p> <p>Елькіс, Г. (1973). Сценічний бій як засіб пластичної виразності: про необхідність технічної підготовки акторів до бойових сцен у виставі. <i>Український театр</i>, 4, 29–31.</p> <p>Кох, І. Е. (1966). <i>Основи сценічного руху</i>. Мистецтво.</p> <p>Лакомов, В. (1983). <i>Поезія рухів у формуванні особистості</i>. Молода гвардія.</p> <p>Сварник Б. В. (2018). Поезія фізичного вираження Е. Декру в контексті формування сучасного мистецтва пантоміми. <i>Культура і сучасність</i>, 2, 148-153.</p> <p>Старостін, Ю. (2016). Акторський тренінг: його зміст та</p>

	<p>основа. <i>Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого</i>, 19, 201-204.</p> <p>Старостін, Ю. О. (2019). Сценічний рух як складова професійної підготовки актора. <i>Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого</i>, 24, 75-78.</p>
--	--

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Ексцентрика», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського 26 серпня 2024 року, протокол № 1.